

I VÕROKESTE KONGRESSI OTSUS

VÕROKESTE ENESEMÄÄRATLEMISEST PÕLISRAHVANA

Võrus 22. aprillil 2023. a

Meie, Vana-Võromaa põlistest kihelkondadest (Hargla, Kanepi, Karula, Põlva, Rõuge, Rääpina, Urvaste, Vastseliina) kokku tulnud esindajad teatame, et oleme Vana-Võromaa ja seeläbi Eesti põlisrahvas – võrokeseid.

Olles Eesti Vabariigi kodanikud, kuulutame me selle manifestiga oma jätkuvat ja järjepidevat õigust enesemääramiseks võrokestena kooskõlas rahvusvahelise põlisrahvaste õigusega.

Tuginedes ajaloolisele ja kaasaegsele rahvusvahelisele õigusele ja lepetele, deklareerime:

1. Meie, võrokeseid, oleme põlisrahvas järgmiste rahvusvaheliste alusdokumentide järgi:

(1) ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioon (13.09.2007);

(2) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioon nr 169 (27.06.1989);

(3) Euroopa Parlamendi resolutsioon maailma põlisrahvaste õiguste rikkumise, sealhulgas maa hõivamise kohta (03.07.2018)

2. Võrokestena me tõdeme:

– oleme Eesti Vabariigi põlisrahvas;

– oleme siin elanud üle kahe tuhande aasta;

– põlvneme läänemeresoome algkeele sisemaamurrete rääkijate järeltulijatest, seega on võro keel üks vanemaid läänemeresoome keeli;

– meie keel, kultuur, elukeskkond ja elulaad on ohustatud.

3. Võrokestena me tahame:

– elada jätkates võrokeste kui põlisrahva mõistlikku, alalhoidlikku, loodussäästlikku eluviisi;

– jääda iseendaks, anda tulevastele põlvedele elavana edasi võru keel ja kombed ning hoida oma maa puhta ja elamisväärse.

4. Võrokestena me nõuame võrokeste põlisrahva staatuse tunnustamist ja järgimist Eesti Vabariigi ja Vana-Võromaa kohalike omavalitsuste poolt. Seejuures soovime olla nii Eesti Vabariigile kui omavalitsustele headeks ja usaldusväärseteks partneriteks.
5. Võrokeste enesemääramise otsuse tegi ning kinnitas Võrokeste kongress, milles osales rahvast igast Vana-Võromaa kihelkonnast. Osales 126 saadikut. Manifesti poolt oli 122, vastu 1 ja erapooletuks jäi 3 põlisrahva saadikut.
6. I Võrokeste kongress valis ja volitas oma esindajaks järgnevas asjaajamises, sh läbirääkimisteks võrokestele Eesti Vabariigi ametliku tunnustuse saamiseks põlisrahvana, üheteistkümne liikmelise Võrokeste kongressi vanemate kogu.
7. Võrokeste kongressi vanemate kogu on ametis kuni järgmise Võrokeste kongressini, mis toimub nelja aasta pärast, või vajadusel varem.
8. Kui võrokeste enesemääratlemise tunnustamiseks ja järgimiseks on vaja muuta seadusi, siis tuleb seda teha.